

TAH

Technology, Art, Humanities Creative and Innovation Centre

(stav k 15.11.2023)

- TAH – Technology, Art, Humanities Creative and Innovation Centre je platforma iniciovaná v květnu 2023 s cílem podporovat interdisciplinární spolupráci v oblastech nových technologií, umění, designu, humanitních a společenských věd napříč regiony ČR.
- Tato iniciativa usiluje o interdisciplinární koordinaci aktivit, kde se nové technologie setkávají s uměním a jsou reflektovány společenskými a humanitními vědami.
- Hlavním cílem TAH je podpora spolupráce mezi obory a organizacemi a reakce na výzvy v oblasti veřejných politik, vzdělávání, výzkumu a inovací relevantních pro TAH.
- Financování TAH bude zajištěno kombinací různých zdrojů, včetně členských příspěvků a grantů a fundraisingových aktivit
- Aktivity směřují k založení právnické osoby (zaspaný spolek) v průběhu roku 2025, kterému má předcházet podpis Smlouvy o založení společnosti svázané s UMPRUM (polovina roku 2024) a podpis Memoranda o spolupráci (1. čtvrtletí 2024).

TAH spojuje zástupce univerzit, ústavů AV ČR, uměleckých vysokých škol, technologických institutů a humanitních a společenských fakult, celkem cca 30 organizací a více než 80 jednotlivců. Hlavním cílem je podpora spolupráce mezi obory a organizacemi a reakce na výzvy v oblasti veřejných politik, vzdělávání, výzkumu a inovací a komunikace se společností:

- Inovace – vytvoření prostoru pro interdisciplinární spolupráce mezi obory, organizacemi a sektory, etablování principů zhodnocování znalostí a transferu, efektivnější koordinace konsorcií do veřejných soutěží národních i mezinárodních, rozšíření možností mezinárodní spolupráce aj.
- Vzdělávání – inovování studijních programů, či tvorba nových vytvořených v partnerství více fakult UK nebo VŠ, či jiných organizací včetně ČŽV nebo mikrocertifikátů (upskilling, reskilling) založených na interdisciplinární přidané hodnotě
- Veřejná politika – komunikace se zástupci centrálních úřadů státní správy (případně nadnárodních organizací), poskytování scénářů budoucího vývoje a společných stanovisek pro tvorbu, implementaci nebo vyhodnocení veřejných politik a relevantní legislativy
- Společnost – oboustranná komunikace akademické sféry s veřejností prostřednictvím akademických i uměleckých formátů (diskuse, workshopy, festivaly, výstavy, kulturní události, multimediální produkce, aktivity z oblasti popularizace vědy aj.)

TAH není zaměřen jako organizace zastupující zájmy jednotlivých domén technologické, umělecké nebo společensko-humanitní, ale jako platforma pro hájení společného zájmu v rámci interdisciplinárního inovačního ekosystému. Benefitem pro členské organizace vyplývajícím z aktivit platformy TAH má být zejména, ne však výlučně:

- Objevování dalších příležitostí interdisciplinární spolupráce směřující k inovacím, které by jinak byly mimo dosah jakékoli jednotlivé disciplíny, ústavu, fakulty nebo organizace;
- Hájení společného zájmu členských organizací z pomezí rozvoje nových technologií, umělecké tvorby a designu a vědeckých výstupů společensko-humanitních oborů, včetně ohledu relevance pro spolupráci s obory přírodovědnými nebo lékařskými
- Etablování principů interdisciplinarity jak pro komplexnější využití výzkumu pro inovace, tak pro vzdělávací aktivity
- Rozšíření možnosti užší koordinace ve formulaci výzkumných priorit a spojování sil v kontextu úspěšnosti ve veřejných soutěžích výzkumu, vývoje a inovací
- Navýšení počtu partnerství s aplikační sférou v oblastech vyžadující znalostní služby transdisciplinárního charakteru
- Budování dobrého jména díky spolupráci zapojených institucí nad aktuální celospolečenské problematice skrze komunikační aktivity na národní i mezinárodní úrovni
- Etablování inovačního ekosystému ČR jako prostoru, který vnímá důležitost interdisciplinární spolupráce pro odpovědný výzkum a inovace ve všech relevantních oblastech, gescích a sektorech.

V současné době se jednání přesouvá z neformální fáze do fáze formální s plánem založení právnické osoby v roce 2025 – zapsaného spolku.

V srpnu 2023 byla delegována odpovědnost za rozvoj TAH konkrétním osobám z různých organizací, které se do etablování TAH aktivně zapojují. K 1.10. se jedná o delegátky a delegáty a organizace uvedené v tabulce níže:

Organizace	Jméno	Vedoucí funkce
AAU	Karolína Dolanská	
AAU	Radek Soběhart	Director of Research
AMU	Filip Malý	Prorektor pro rozvoj
AV ČR FLÚ	Radim Hladík	
AVU	Anetta Mona Chisa	Prorektorka pro umění a výzkum
České priority	Alex Reznikov	
CPPT UK	Hana Kosová	Ředitelka
ČVUT FIT	David Pešek	
JAMU DF	Hana Průchová	Proděkanka pro výzkum
JAMU	Marek Hlavica	Prorektor pro tvůrčí činnost
MPO	Dagmar Vránová	
MUNI FF	Jana Horáková	
MUNI FF	Ladislava Zbiejczuk Suchá	
OSU FU	Denisa Jánská	
prg.ai	Lukáš Kačena	Ředitel
UJEP FUD	David Kořínek	Proděkan pro vnější vztahy a internacionalizaci
UK ETF	František Štěch	
UK FF	Danica Dimintrijevič	
UK FF	Lukáš Macenauer	

UK FF	Martin Pehal	Proděkan pro projektové řízení a grantovou činnost
UK FSV	Tereza Ježková	
UK MFF	Jan Hajič ml.	
UK RUK, KH	Marcel Kraus	
UMPRUM	Zdeněk Bezcený	Prorektor pro studium a tvůrčí činnost
UMPRUM	Jitka Šosová	Prorektorka pro internacionalizaci
UPOL	Gabriela Pokorná	Ředitelka – Projektový servis UP
UTB FMK	Hana Křížková	
VUT FaVU	Martina Růžičková	
VUT FaVU	Veronika Sellner	
ZHMP	Jaromír Beránek	Zastupitel HMP

Je registrována vůle dalších organizací přistoupit do platformy TAH a podílet se na jejím rozvoji (Etnologický ústav AV ČR, Ústav informatiky AV ČR, Ústav dějin umění AV ČR).

Kompaktnost a smysluplnost vznikající platformy TAH je v současné době ověřována společnými aktivitami neformálního, resp. dobrovolného charakteru. Doposud proběhly čtyři setkání pléna TAH, řada setkání dílčích pracovních skupin (pro komunikaci a PR, pro grantovou činnost), dotazníkové šetření ohledně představ a cílů vznikající platformy, a prvé setkání delegátek a delegátů TAH. Vznikající iniciativa TAH je komunikována v mezinárodním měřítku, např. s vedením festivalu Ars Electronica (AT), Creative Europe nebo Global Creative Economy Council (British Council & Creative PEC). S některými organizacemi sdruženými pod TAH je připravována zahajovací akce ke Dnům AI v Praze v Kampusu Hybernská 30.10.2023 v 17:00, která je založena na spojení klasické hudby a AI. Na rok 2024 se přesouvá koncepce výstavy spojené se setkáním se zástupkyněmi a zástupci státní správy, která bude demonstrovat možnosti spojení technologií, umění a designu s reflexí humanitních a společenských věd pro výzkum i inovace. Je možné sledovat zájem o přistoupení k této iniciativě ze strany dalších organizací (další ústavy AV ČR, další fakulty univerzit).

Příkladem konkrétní spolupráce pod TAH může být kurs CŽV, jehož tvorba byla zahájena v posledních dnech:

Kurs: Budoucnost využívání generativní AI v kulturních a kreativních odvětvích

Popis: Kurz je navržen pro studující zejm. v technických, uměleckých, humanitních a společenských oborech a pro profesionály působící na trzích kulturních a kreativních odvětví. Kurz reaguje na nástup nové éry umění a designu, kde generativní umělá inteligence hraje stěžejní roli pro etablování trhů kulturních a kreativních odvětví. V kurzu se nabízí hlubší vhled do toho, jak generativní AI může ovlivnit tvorbu, prezentaci a interakci s uměleckými díly, produkty a službami kulturních a kreativních odvětví, jaké jsou možné budoucí scénáře tohoto vývoje a jaké společenské, etické, ekonomické a právní dopady s sebou generativní AI v této oblasti nese.

Záměr vytvořit tento kurz je v tuto chvíli konzultován s prorektorem pro studium a tvůrčí činnost Zdeňkem Bezceným (UMPRUM), proděkankou Michaelou Slussareff (FF UK), Rudolfem Rosou (ÚFAL MFF UK), Alexem Reznikovem (České priority) a Františkem Štěchem (ETF UK).

Fáze rozvoje TAH

Dosavadní zkušenost s funkčností platformy přispěla k odhodlání definovat příští kroky, které by vedly k založení právnické osoby. Na základě prvotních debat jsou finanční náklady na založení a provoz platformy TAH koncipovány následujícím způsobem:

1. fáze: Proces směřující k sepsání Smlouvy o založení společnosti (do července 2024): Financování aktivit směřujících k sepsání Smlouvy o vzniku společnosti bude zajištěno in kind z rozpočtů organizací se zájmem o vznik platformy TAH, a to buď poskytnutím části úvazku ze stávajících pracovně-právních vztahů nebo pokrytí nákladů na společné výdaje ze stávajících rozpočtů (fakturace, smlouvy o dílo apod.). Kromě výdajů spojených s náklady s organizováním akcí, cestovné náhrady delegátek a delegátů, náklady na tisk propagačních materiálů apod.) jsou dalšími plánovanými výdaji náklady na právní konzultace (50tis.).

Finanční závazky pro UK: Zapojené fakulty UK využijí svých stávajících rozpočtů včetně grantových po dobrovolném zvážení toho, kolik a na co hodlají své zdroje ve společném zájmu vynaložit. Zdroje PPSŘ pro Oddělení Hyb4City nebudou navyšovány.

2. fáze: Realizace Smlouvy o založení společnosti a proces směřující k založení právnické osoby – zapsaného spolku (červenec 2024–2025): Financování aktivit bude navázáno na vedoucí organizaci (UMPRUM), která ve společném zájmu o založení TAH dočasně poskytne svůj ekonomicko-právní systém. Personální náklady na ekonomicko-právní výdaje budou hrazeny z grantové činnosti UMPRUM. (V případě potřeby se jako náhradní vedoucí organizace přihlásili UTB, UJEP a AAU.) Další personální náklady a přímé výdaje budou hrazeny společným úsilím organizací se zájmem o etablování platformy TAH způsobem in kind. Náklady na právní konzultaci se očekávají ve výši 50tis. Náklady na případnou studii proveditelnosti se očekávají ve výši min. 150tis.

Finanční závazky pro UK: Zapojené fakulty UK využijí svých stávajících rozpočtů včetně grantových po dobrovolném zvážení toho, kolik a na co hodlají své zdroje ve společném zájmu vynaložit. Zdroje PPSŘ pro Oddělení Hyb4City nebudou navyšovány.

3. fáze: založení právnické osoby (2025+): Financování aktivit TAH v období právní subjektivity (zapsaný spolek) bude probíhat v kombinaci ročních příspěvků členských organizací, u akademických institucí do úrovně fakult nebo ústavů (cca 25tis – 200tis/rok podle velikosti organizace, zvolené formy členství, příslušnosti k sektoru apod.) a grantové činnosti pro aktivity TAH jak jednotlivých členů, tak TAH samotného. Budou využívány další fundraisingové aktivity – donátorství, crowdfunding apod. Finanční náročnost TAH, z.s. na chod kanceláře a vlastní rozvojovou činnost je odhadována úhrnem v období startovacím (2025) min. na 5 mil. CZK/rok, v období rozvoje (2026+) na 10mil. CZK/rok.

Finanční závazky pro UK: Okamžikem založení právnické osoby, cca během roku 2025, se členské příspěvky fakulty v roli člena navrhuje ve výši 30– 50 tis. CZK/rok, členské příspěvky univerzity jako celku v roli člena se navrhuje v rozmezí 50 – 100 tis. CZK/rok.

Aktivity směřující k založení TAH budou personálně zajištěny zejm. prostřednictvím delegátek a delegátů organizací, které platformu tvoří. Agenda bude do konce roku 2025 zajištěna stávajícími lidskými kapacitami zapojených fakult a ústavů formou participace in kind. Zároveň

bude pokračováno v zahájených rozhovorech s případnými poskytovateli grantu nebo dotace (Ministerstvo kultury).

Další postup

V září 2023 byl stanoven oficiální název TAH – Technology, Art, Humanities Creative and Innovation Centre a byly dojednány další kroky směřující k jeho založení:

- Synchronizované oficiální informování statutárních zástupců zapojených organizací o progresu v úsilí založit platformu TAH na přelomu září/října 2023
- Sepsání dvou základních dokumentů:
 1. **Manifest:** nezávazný, symbolický dokument sepsaný delegátkami a delegáty TAH (včetně připomínkování pléna TAH) vyjadřující vůli spojit síly v oblasti nových technologií, umění, humanitních a společenskovedních oborů. Cílovou skupinou jsou zástupci státní správy a širší odborná veřejnost. Manifest je nyní synchronně předkládán vedení do úrovně fakult a ústavů organizací s žádostí o jeho podpoření. Jeho veřejné představení a zároveň zahájení činnosti TAH je plánováno na 14.12.2023 na TC UMPRUM od 16:00 dále (čas bude upřesněn)
 2. **Memorandum:** závazný dokument vyjednaný se statutárními zástupci zapojených organizací ohledně společného postoje k platformě TAH v návaznosti na její definované cíle, akční plán a indikátory úspěchu včetně budoucího uspořádání a financování. Cílovou skupinou jsou budoucí zakladatelé TAH, z.s. První draft memoranda je připravován na období leden–únor 2024.
- Navržení systému struktury členství a řízení (od ledna 2024)
- Možnost vzniku regionálních kontaktních bodů u zakládajících organizací
- Stanovení lídra pro fázi rozvoje TAH pod *Smlouvou o založení společnosti*: UMPRUM, náhradníci UTB, AAU, UJEP
- Založení právnické osoby (zapsaného spolku) v roce 2025